

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Sabina Tučková**
Název práce: ***Konflikt národních identit a jeho role v integraci Makedonie do EU***

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **PhDr. Miroslav Kouba, Ph.D.**
(externí přednášející na KRVS IMS FSV)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Kol. Sabina Tučková se ve své bakalářské práci snaží specifikovat základní příčiny odkládaného zahájení přístupových jednání Republiky Makedonie do Evropské unie. Spektrum těchto překážek vřazuje do širších kontextů soudobých dějin západního Balkánu na jedné straně, současně však otázku dalšího rozšiřování EU – a tím i výhledový přístup Republiky Makedonie – hodnotí také optikou aktuálních problémů Evropské unie. Těmto dvěma rovinám odpovídá rovněž autorčin metodologický přístup k vyčtenému tématu. V rámci historiografického nástinu autorka konstatuje zejména v souvislosti s rozpadem SFRJ návrat tzv. makedonské otázky. Její konsekvence chápe jako jednu z hlavních příčin problematizovaného eurointegračního procesu tohoto balkánského státu. Obtíže, jež s makedonským problémem úzce souvisejí, nejsou vymezeny pouze řeckými výhradami v rámci tzv. sporu o název státu, nýbrž také podstatou problematických vztahů makedonského státu s jeho sousedy obecně. Kol. Tučková proto spatřuje odkládané zahájení přístupových jednání jako jeden ze stěžejních faktorů případné destabilizace západního Balkánu. Současně však konstatuje – s ohledem na aktuální problémy EU, jakými jsou především důsledky hospodářské krize na postoji evropského vedení k dalším vlnám rozšiřování – relativně slabý zájem řídicích orgánů EU na integraci zemí západního Balkánu.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Předkládaná práce má logickou strukturu – tvoří ji pět kapitol, z nichž zejména první dvě lze označit za kontextové. Autorka v nich správně analyzuje problematické vztahy makedonského státu především se sousedy. Ve druhé kapitole se zaměřuje na status albánské menšiny v zemi, přičemž přibližuje základní souvislosti jeho vývoje zejména v posledním dvacetiletí. Tyto dvě kapitoly jsou pojaty jako nezbytný vstup, který autorce umožňuje v dalších kapitolách s potřebným vhledem a objektivním přístupem stanovit určující momenty vzájemných vztahů Makedonie a Evropské unie.

Promyšlený úvahový systém potvrzuje dostatečná základna pramenů a sekundární literatury, s níž kandidátka ústrojně pracuje. Sabina Tučková je obeznámena zejména s anglojazyčnými zdroji ke sledované problematice. Úroveň jinak kvalitní bakalářské práce by snad potvrdilo užití širšího spektra monografií, jež by mohly být uvedeny v rámci bohatšího kritického zhodnocení pramenů k dílčím tématům práce. Jedná se například o základní literaturu k tématu makedonské otázky, kde autorka mohla uvést pestřejší pramenné ukotvení svých závěrů. Rovněž k otázce demografických procesů v Makedonii jsou dostupné knižní monografie, jež mohou přispět k objektivnějšímu pochopení sledované problematiky (např. MILOSAVLEVSKI, Slavko – TOMOVSKI, Mirče. *Albanians in the Republic of Macedonia 1945-1995: legislative, political documentation, statistics*. Skopje: Studentski Zbor, 1997. 435 s.).

Při hodnocení přítomné práce je třeba mít na zřeteli úskalí, s nimiž se autorka byla nucena vyrovnat. Makedonská otázka z podstaty své heterogenity představuje složitý problém, který ve snaze nalézt teoretická východiska předpokládá badatelovu komplexní obeznamenost s navzájem provázanými souvislostmi (ve většině případů historicky podmíněnými). Lze konstatovat, že kol. Tučková se v této rovině úspěšně vyvarovala nebezpečí zjednodušujících závěrů.

Z hlediska faktografického můžeme uvést jen drobné nepřesnosti – bližší konkretizaci by si možná zasloužil např. diskurz VMRO, k němuž se hlásí i současná vládnoucí strana VMRO-DPMNE. Kandidátčina konstatace, že VMRO působila v Makedonii v době meziválečné (s. 10), je poněkud zavádějící (VMRO však vznikla již v roce 1893). Na téže straně mohly být v souvislosti s definicí národní identity uvedeny i jiné koncepty (Ernest Gellner, Benedict Anderson atp.). Diskuzi a potřebu případného vysvětlení může vyvolat i autorčino hodnocení

bulharské okupace („Bulharská okupace za války trochu ovlivnila národní cítění, ale obyvatelstvo se nepřiklonilo ani na druhou stranu“, s. 10).

Tyto výhrady však nemohou snížit celkovou úroveň předkládané bakalářské práce.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je psána kultivovaným jazykem, její kvality snižují ojedinělé stylistické nepřesnosti či zavádějící formulace (př.: „...pozornost bude věnována Bulharsku, jehož **identita je považována za nejpodobnější identitě bulharské.**“ (s. 9); „Po smrti Dimitrova, který byl makedonského původu, Bulhaři uznávali makedonskou národnost nejdříve od roku 1918“ (s. 12); „...nesměli **požívat slovanské koncovky jmen pro oficiální účely**“ (s. 14) atp.

Z hlediska citačního úzu nelze konstatovat žádné prohřešky, podobně i formální i grafické zpracování splňuje očekávaná kritéria.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Předkládaný spis kol. Tučkové splňuje nároky kladené na práci tohoto typu. Kandidátka prokázala schopnost adekvátním způsobem pracovat s prameny, na jejichž základě formuluje své závěry. Právě ve formulovaných závěrech lze s ohledem na složitou podstatu sledovaného tématu spatřovat nesporná pozitiva předkládané práce. Slabou stránku je nutno spatřovat v omezeném spektru vybrané bibliografie – kandidátka se opírá takřka výhradně o zdroje v anglickém jazyce. Objektivnímu náhledu by prospělo kritické zhodnocení „domácích“, tj. makedonsky psaných pramenů. Oponent této práce si je však vědom, že předpoklad aktivní znalosti makedonštiny je za hranicemi požadavků kladených na bakalářskou práci tohoto typu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Pro obhajobu lze uvést zejména následující dvě otázky:

1) kandidátka se záměrně vyhýbá odpovědi na otázku, jaké by mohlo/mělo být řešení řecko-makedonského sporu o název státu (kol. Tučková zmiňuje na s. 33 návrhy možných změn názvu, jejich sémiotické diskurzy a dopady na makedonské společenské klima však přiblíženy nejsou).

2) Kol. Tučková zdůrazňuje v souvislosti s odmítavým postojem Řecka zahájit s Makedonií přístupová jednání hrozbu narůstajícího makedonského nacionalismu. Hrozba sílícího řeckého nacionalismu je však ve sledovaném tématu rovněž přítomná. Jak lze definovat řecký nacionalismus (zřejmě nejen v souvislosti se sporem o název makedonského státu).

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

V celkovém hodnocení potvrzuje předkládaná práce soustavný zájem diplomantky o danou problematiku. Kol.-S. Tučková relevantním způsobem zpracovala zadané téma, a proto její práci mohou s dobrým svědomím **doporučit v obhajobě**, pro niž navrhuji známku **výborně**.

Datum: 10. 06. 2013

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.